

ЕПІДЕМІОЛОГІЧНА СИТУАЦІЯ ЩОДО ДИФТЕРІЇ В М. СУМИ ТА СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Климовець М. М., Буряк Ю. В., студентки

Науковий керівник - к. мед. н., асистент Васильєва О. Г.

СумДУ, кафедра педіатрії післядипломної освіти з курсами ПП і ДІ

Актуальність. Щорічно біля 500 тисяч людей в Україні хворіють на керовані інфекції. Більшість із них складають діти. У 80 роки ХХ ст. щороку хворіли на дифтерію близько 100 тис. людей, у 90-х роках – 19 тис. У цілому під час епідемії на території колишнього Радянського Союзу було зареєстровано 158 тис. випадків дифтерії та 4 тис. смертей. Обов'язкові щеплення проти цього захворювання знизили кількість випадків на дифтерію в Україні та у всьому світі більше ніж на 95%. Основною причиною епідемії була відсутність планової ревакцинації дорослого населення та збільшення кількості відмов батьків від імунізації дітей під впливом дискусії щодо шкоди щеплень. Додаткова масова імунізація проти дифтерії сприяла зниженню захворюваності на дифтерію за 7 років (1995-2002 р.р.) у 18 разів, токсигенного носійства – у 23 рази, показників смертності – у 20 разів.

За останні роки в Україні спостерігається тенденція до зниження захворюваності на дифтерію. У 2011 році зареєстровано 8 випадків, що вдвічі менше, ніж у 2010 році (17) та у 2,6 рази менше, ніж у 2009 році (21). Показник бактеріологічного підтвердження діагнозу дифтерії у 2011 році склав 50%. При бактеріологічних дослідженнях хворих з різноманітною патологією ЛОР-органів та осіб, що перебувають у закритих організованих колективах, виявлено 10 носіїв токсигенних та 299 носіїв нетоксигенних штамів дифтерії.

Не дивлячись на тенденцію до зниження даного захворювання, на жаль, за керованими інфекціями зменшився обсяг профілактичних щеплень в останні 2 роки. Проти кашлюку, дифтерії та правця щеплено лише 45,9% населення України. Це може вказувати на поступове збільшення осіб, сприйнятливих до інфекцій, керованих засобами специфічної імунопрофілактики.

Мета роботи: вивчення епідеміологічної ситуації щодо дифтерії в м. Суми та Сумській області.

Матеріали і методи. Проведена статистична обробка даних міської санітарно-епідеміологічної служби за 2005-2012 роки.

Результати. Встановлено, що хворих на дифтерію за досліджуваний період не було виявлено, а носіїв нетоксигенних штамів дифтерії було 57. Більшість із них – (24,6±5,75) % та (26,3±5,88) % були виявлені в 2006 та 2007 роках відповідно. Розподіл носіїв за віком показав, що достовірно частіше це діти від 10 до 17 років та дорослі ((40,4±6,56) % та (22,8±5,61) %) порівняно з іншими віковими групами (до 2 років – (1,75±1,75) %, з 3 до 4 р. – (8,77±3,78) %, 5-6 років – (12,3±4,39) %, з 7 до 9 р. – (14,0±4,64) %), ($p \leq 0,001$).

Розподіл захворювання за колективами показав, що частіше за всіх хворіли школярі – (50,9±6,68) %; діти з дитячих садків ((24,6±5,75) %, $p \leq 0,01$), студенти ((7,02±3,41) %, $p \leq 0,001$) та інші.

З наведених даних відомо, що сезонність даного захворювання припадала максимально на вересень та жовтень місяці. У вересні виявили 20 хворих – (35,1±6,38) %, а в жовтні – 24 ((42,1±6,6) %), що склало 77,2% всіх випадків за даний звітний період. Інші 10 хворих були діагностовано у січні (3), квітні (2), червні (1), листопаді (1) та грудні (3) місяцях.

Висновок. Виконання обсягів профілактичних щеплень проти дифтерії за останні роки різко знизилось до 45,9 % порівняно з показником 95%, затвердженим Загальнодержавною програмою імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб на 2009-2015рр., що може призвести до зростання рівня захворюваності на дифтерію. При цьому відсутність виявлення токсигенних і незначна кількість нетоксигенних штамів дифтерії при відсутності реєстрації захворюваності на дифтерію, одночасно із зменшеними обсягами вакцинації та ревакцинації є несприятливим прогнозом щодо розповсюдження захворюваності на дифтерію.